

Bakıda aparılan qanunsuz tikintilərin qarşısı alınır

Bakinin Xəzər rayonunda aparılan qanunsuz tikintilərin qarşısı alınır.

Bu barədə Fövqələr Həllər Nazirliyinin (FHN) Mətbuat Xidmətindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Bakı şəhəri, Xəzər rayonu,

Bine qəsəbəsinin Sovxoz adlanan erazisinde iki, Ş.İ.Xətai küçəsində isə bir qeyri-yaşayış obyektiñde idiyiyyəti qurunlar tərəfindən təsdiq edilmiş layihədən kənar çıxmışla qeyri-qanuni tikişlərin aparılması faktı aşkar edilib.

FHN-in Dövlət Yangın Nəzəreti Xidməti və Tikintidə Təhlükəsizliyi Nazəret Dövlət Agentliyi tərəfindən heyata keçirilən müvafiq tədbirlər neticəsində layihədənənən inşa olunan qanunsuz tikintilər sökülbə və obyektlər nezarətə götürürlət.

Hər kəs ədalətli olacaq

Qurucusu:
Adil Mirbaşayev

ƏDALƏT

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-ci ilin
iyulundan çıxır

№ 24 (6017) 23 iyun 2023-cü il

Qiyməti 40 qəpik

"Söyüdlü kəndi və ətrafında qorxulu amillər yoxdur"

"Gədəbəy rayonun Söyüdlü kəndi və ətrafında xüsusi ci-hazırlar hava ölçüləri aparılıb. Havanın keyfiyyəti öyrənilib. Orada hər hansı bir qor-xulu amillər yoxdur".

Bunu Gədəbəyin Söyüdlü kəndindəki və-ziyyətin araşdırılmasından üçün yaradılan Komissiyanın sədri, ekoloji-ya və təbii sə-vətər naziri Muxtar Babayev sakınlərlə görüşü zamanı deyib. Komissiya sədri bildirib ki, havada texniki qazların parametrləri norma çərçivəsindədir: "Sizi narahat edən

sianidin buxarlanması neticəsində olan tərkib hava-da yoxdur. Torpaq və su ilə bağlı da nümunələr xüsusi laboratoriyyada analiz ediləcək. Nəticəni sizinlə bölüşəcəyik".

qalib gələsə də ağciyərimizi ağızımıza getirdi. Elə biziñ milli komanda kimi oynayırdı, qardaş deyiliyik".

Qardaşlarımızı təbrik edirik və arzu edirik ki, əyinlərindəki ay- uluduzlu formanın adına layiq oynasınlar. Hər defə ürəyimizi ağı-zızmıza getirməsindən. Hələ qarşıda Ermenistanla iki oyun var. Əvvəller də UEFA futbolu siyaset qəlib Ermenistanla, Türkiyəni bir qrupa salmışdır. Bu defə qəsdən belə bir oyun qurubular, olsun. İdmən sühət deməkdir, amma ermənilər bu sühət istəyirimi?

Kəçən dəfə cümhur başkanı Abdullah Gülin ermənidən getdi İrevan, sonra da Türkiyədə oyun zamanı. Serkişyənə dəvet edədi. Türkiyəye və öz evinə dəvəti, xanımına da Serkişyən üçün plov bırtırıldı. Yəldən cixib deyəsan, oyun Bursadaydı, Bursa şe-herinə rəhbərliyi da Azərbaycan bayraqlarının stadionu getirilməsinə qədəğə qoydu.

Yəqin ki, sən Ərdoğan Paşinyanın evine davət etməz və Əmə- xi xanıma da onun üçün plov demletməz.

9 MIN MANAT ÖLEN GÖYƏRCİNİN PULU İDİ

Laçın yolundakı ekoaktivistlərin birinin elindəki sühə qu- sunun simvolu olan ağ göyərcin ölmüşdü. Sonra dava sal- di ki, onun QHT-sine on beş min manat pul vəd etmiş- lər, amma cəmi 6 min veriblər. Yeni 9 min kəsiblər.

Həmin xanım bilmirmiş ki, ona verilən ağ göyərcinin qıyməti 9 min manat imiş. Ne isə...

Məhz Gədəbəy hadisələrində həmin xanımı və digər ekoaktivistləri görə bilməldir. Bälə doğrudan hamının pulunu kəsiblər, xəberimiz yoxdu?

MN: Azərbaycan Ordusu Ağdərə istiqamətində atəş açmayıb

Azərbaycan Ordusunun güya atası nəticəsində qanunsuz erməni dəstə üzvünən yaralanması xəbəri yalandır.

Bu barədə Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. "İyunun 22-si saat 13:00 radələrində Azərbaycan Ordusunun bölgələrinin Ağdərə rayonu istiqamətində atəş açması neticəsində qeyri-qanuni erməni silahlı destələrinin bir üzvünün yaralanması barədə sorğuya cavab olaraq bildirilər ki, bölmələrimiz qeyd olunan istiqamətində atəş açmayıb", - deyə nazirlərden bildirilib.

Bizdə olan rəsmi məlumatda görə, Gədəbəy rayonunda icra hakimiyyəti başçısi var və həmin başçıının maaşını da Orxan Mürselov alır.

Aqil Abbas

AT ÇAPA BİLMƏYƏN ƏMİOĞLU

Bax:şəh-2

ƏRDOĞAN SÖZÜNÜ TUTDU

Gardaş ölkədə minimum emek haqqı 11400 TL oldu. Bir zim pulla 1000 manat. Sağ eli bizim başımıza.

GÜL BAYRAMI NİYE UNUDULDU?

Bu günlərdə urus telekanallarındıñ birindən çox maraqlı bir sujet izlədim. Həc demə, 100 ilden artıqdır ki, Romanın küçələrinin birindən hər iki festival keçirilir. Bütün küçə basdan-başa güllərlə elə bezədilmişdir ki, sanki küçəyə xali döşəməmişdir. Çox möhtəşəm bir mənzərə idi. Və hər iki də yüz minlərlə turist bu mənzərəni izləmek üçün Roma-yaya sefir edir.

Yadına vaxtı Ulu Öndərin ad gürnə ərəfsində Hacıbala Abutalibovun sarayın qabağında keçirildiyi gül bayramı dəsidi. Həqiqətən heç de Romadakı gül festivalində fərqliyən, belə de milli ornamentlərindən daha gözəl idi.

Təessüf ki, bu gözəl ənənəni davam etdirə bilmedik. Küm bilir 100 ilden sonra gün gələrdi, telekanallar göstərərdi ki, Bakıda belə gözlənənən var, xarici turistlər de cəlb edə bilərdik.

Yəqin o vaxta qədər də quru sərhədərə açıldı.

«AZƏRBAYCAN GƏNCLƏRİ»NI DƏ OXUYA BİLİRMI?

Oxudum ki, Gədəbəyin icra başçısı Orxan Mürselov türk, rus, ingilis dillerini mükemmel bilir. Çox gözəl, gənclərimizin bir neçə dili bilməsi həmişə məni sevindirib.

Yadına Bəxtiyar Vahabzadənin 70-ci illerdə "Azdrəma"da səh-nəyə qoyulmuş "Yağışdan sonra" taməsası düşdü. Həmin taməsədə bir yeri var. Bir nefer məscidə əvlədini terifləyir və deyir: "İngiliscə "Morning Star"ı oxuyur".

Məclisdeklərini biri replika atır:

- "Azərbaycan gəncləri"ni də oxuya bilirimi?

Gənclərin, eləcə də oxucuların sevimli qəzeti olan, vaxtılı haftada əksər 600 min tirażlı çıxan "Azərbaycan gəncləri" təs-süf ki, 30 iden çoxdur ki, fealiyyətini dayandırıb.

Və ümumiyyətlə, görəsen, Gədəbəy qəzet gedirimi?

AY HÖKUMƏT, CAMAATA YAZIĞINIZ GƏLSİN

Ağdam və Ağcabədi-nin Ağdam şəhərdəki kəndlərini möhkəm dölu vurub. Camaatın minbir aziyiyətətibməysə hazırladığı taxi tamamilə məhv olub. Pambıq tarlalar da onun kimi. Pambıq yenidən ekmek olar, amma taxi getdi.

Dolu ev-əsiyə de ciddi ziyan vurub, damları ucub. Təsədűfən bayırda olan adamlar da bedən xəsərəti deyib. İndi camaat qalib elimyandı. Necə eləsin, neyinən, başına haranın daşını salsın. Bir belə deyirlər, yəzirlər, amma şəxsen elə menim doğuldugum kəndən heç kim qəlet edib təsərəfatmə siqortalamayıb, ev cəhənmən.

Ay hökumət, camaata yazınızı gəlsin. Bəlkə heç olma onla dəyən ziyanı şərifik çıxısınız, lap az miqdarda da olsa?

Deyək ki, onlar qəlet edib siqortalmayıblar, Allaha şükr, bündəmiz də normaldi, belə onların qəletini də düzəldəsiniz?

ABŞ ÇİNİN QABAĞINDAN QACDI

ABŞ-in dövlət katibi Blinken geldi Pe-kina. Dündür, bir az hörmətsiz qarşılıqlı, yəni adına la-yiq. Sonradan Çinin dövlət başçısı Si Tzinpin onu qubul eddi, bir az sərt da-nışdı, ABŞ-i Çinin daxili işlərlənə qarışmaqda suçladı.

Blinken bilirdi ki, ABŞ Tayvanı suveren dövlət kimi tanır ve tanımayaç. Sonra da Si Tzinpinə yəlvaldır, Risi-yaya silah verme. Sonra səhəbat semisi və dostluq şəraitində keçdi.

Menim bir savadsız anam vardı. Televizorda deyəndə ki, hansı ölenin prezidenti golib Brejnevə görüb və səhəbat semisi dəstələnə sərənlidən keçib, deyirdi: "Qonağı yera yixib dəyəcdələr ki?"

DE BYAZİ ÖZÜNÜ «VOR ZAKON» KİMİ APARIR

Milli komandanızın başbələli möqsəci De Byazının mətbuat konfransı izlədim. Jurnalıstanın adı suallarına elə sort cavablar verirdi ki, elə bi "sxodka"daydı, o da "vor zakon"yu. Hələ bir ultimatum da verdi ki, məni məşhur klublar istəyir, amma man heç yana getməyəcəm, işimi yarımqı qoymağ sevmir.

Sözdən belə cixdi ki, milli komandanızın içən oturmasından etibarən deyil. Bir dəfə yazmışım, yenə yazıram. Redaktörər jurnalı işi götürürən məqavilə bağlayıclar. Qarşılıqlı sərtlər qoyular, və bu sərtlərin də bini odur ki, jurnalist redaksiymanın sərtlərinin yerinə yetirməsi məqavilə pozulur. İndi o boyda AFFA milli komandanı mösqəti gotirindən məsələ AFFA-nın qarşısında sort qoyur. Təbi ki, bincin pul mosolasını. Bəs, AFFA niyo onu qabağındə sort qoyırmı, ki, son bu milli komandanın filan-filan göstəricilərə mal olmasın, ağdamlar deməsən, qoz getdirin!

Mohz ona görə de De Byazı Fots kimi AFFA-nı şəntəy edir, bir az da bərk şənt close yoxın ki, həlo onuna bir 3-4 illik də mütəqvilə bağlayacaq. Həmكارlarla birən məsləhət var, De Byazının mətbuat konfransını boykot eləsinər ki, bu nəməsənəməs do onları töhfə etməsin.

"Neməsənəməs" mənim ifadəmidir, xoşuma gəlməyən adamlara deyirəm.

ALMATI QEYDLƏRİ

Bax:şəh-3

RUSİYA MÜHARİBƏDƏ NİYE UDÜZUR?

FETÖ - AZƏRBAYCANIN XƏRÇƏNGİ, GƏDƏBƏY HADİSƏLƏRİ

Bax:şəh-2

GÜNCÜN LƏTİFƏSİ

- Biz həmisi bunu alma ilo öyredirik. Elə bunu son da eləyə bilərdik!
- Axı kitabda kompyuter yazılıb. Elə bunu son da eləyə bilərdik!
- Kitabın növbəti sahifəsində 10-a qədər sayılmış avtobuslarda öyrədilər. Ümvdvarlı otəgə bus gotirməyə hazırlaşırımsın?
- İndi 1 il 4 aydır rus ordusuna məhərəbə başlayanda hardaydıcıda indi de ordadır, hətta bəzən geri çekilir.
- Bütün əlkənə səbəbi var, bir-iķisini mən deyim, qalanını özünü tapın. Böyük Vətən Mührəbindən Jukov vardi, Timoşenko vardi, Vatutin vardi, Rokossovski, Hazi Aslanov vardi, Konev vardi, Ribalka vardi, baş qərargahda da Ştemenko otururdu. Və onası Stalin vardi.
- İKİNCİ DE ORDUKAŞI İZMƏTİ: Beləliklə, qəzəbələr, belaruslar, qazaxlar, özbəklər, türkmenler, qırğızlar, taciklər, azerbaycanlılar, gürcüler, moldavanlar və elə ermənenlər də döyüdür.
- İndi rus ordusunda ne yuxarıda sərkədlər var, ne də aşağıda qeyd etdiyim milletlər.
- Cavan torbıcı otaga kompyuter getirir. Cətinliklə oyılıb onu yero qo'yub使用者从袋子里拿出电脑并打开。
- İndi necə kompyuter oldu? Bu vaxt müdürü otaga göləb sorur.
- Uşaqlar, deyin görüm, otqaqda neçə kompyuter var?
- Bir!
- Bir! - tarbiyacı çox çətinliklə öyrədirir!
- Biz həmisi bunu alma ilo öyredirik. Elə bunu son da eləyə bilərdik!
- Axı kitabda kompyuter yazılıb. Elə bunu son da eləyə bilərdik!
- Kitabın növbəti sahifəsində 10-a qədər sayılmış avtobuslarda öyrədilər. Ümvdvarlı otəgə bus gotirməyə hazırlaşırımsın?

Faik QISMETOGLU

faiqqismetoqlu@box.az

DƏNİZ SİZİN DƏDƏNİZİN DEYİL

Bəzi adamlar her şəyə öz dədəsinin mali kimi baxır, hətta dənizlə de dədəsinin mali kimi baxanlar var. Guya bu dənizi, bu gəlşəlliyi, bu füsunkarlığı onlar yaradıblar. Əgər belə olmasayıd, dənizin sahilinə kimlərə dəs hasara almazdlar və bəzə də o denizin kenarındaki yolla gedəndə dənizə baxmaq üçün boylana-boyvana qalmazdı!

Bunlar hamisi aydınldı! Aydın olmuşan odur ki, bu gün dənizin cimərlilərinin çıxunu hansısa imkənlərə adamlar zəbt ediblər və dediyimiz kimi, onlar həmin yərə dədələrinin əmlakı kimi baxırlar. Artıq 15-dən respublikamızda cimərlilər mövşümüñən başlayıb. Tərəf kimi də havalar qeyri-sabit keçir, kükür olur!

Amma buna baxmayaraq, yənə de dənizə gədənlər var. Cimərlilərin sahibləri issa artıq ilk gündən canaat "qıymət oxuyur". Deyirlər ki, guya cimərliyə girmək pulsuzdur. Bu neçə pulsuzdur ki, ora daxil olan kimi stolun, stulun, eləcə də gün qoryucunun pulunu isteyirlər. Belə baxanda maşın saxlamağıla bir yerde 15-20 manat pul verməlsən. Həle bu da hamisidir. Cimərliliyən girdin gerek onları dediyi ilə oturub-durəsan. Yani özünlə qarşı-qəmiş gitə bilmezsan, guya camaat qarşı-qəmişindən zəherlənər. Bunun əvəzində onlar sən öz yemekxanalarında bir şüş lüle kabab 7 manata, bir şık tıck kabab issa dəha baha qıymətə teşkil edirlər. Ay cimərliliyən hörməti insnalılar, camaat cimərliliyə kabab yeməye getmər! Camaat ora gedir ki, dəniz suyu, qışnəv vənəsi, qum qəbul elasın ve sağlamı olsun! Sizse iki daşın arasında deyirsin ki, cimərliliyə gəlmisinizsə mütləq bizim yemekxanada birşən yemekləri yemənlər!

Orada bir butulku su, bir çaynik çay od qıymetinədir. Ele adamlar özleri ilə evden dənizə gedəndə yemək de götürür, çay da götürür. Həle üstünlük camaatın qanını niye itin qanına döndürsiniz?! Onsuq da havalar kükürək keçir, denizdə ciməmkən çox təhlükəlidir. Həle ayın 22-nə qeder Bakıda hava qeyri-sabit olacaq, bəlkə ondan sonra havalar düzələ!

Dəniz heç kimin dədəsinin mali dəyi, bu xalqın ve milletin servətidir. Ona görə de cimərlilərin sahibləri ıtsafları itirməməli, ora gedənləri "soymamalı" və camaatın yeyib-icdiyini büründən tökməməlidirlər. Amma bəzədə tamamilə hər şərətində bas verir. Yəni idimətdən çox insanları "hərifləyib" pul gəparmaq isteyirlər. Bax, bunu heç kime bağışlaməz olmaz! Bir az pulunuz var, bir az da imkanınız böyükür, burnunuq dök tutub gəzməntən, Allahdan qorxun ve cimərliliklərə geden insanları incitməyin!

BULUDDAĞIDAN TOPLAR

Son vaxtlar respublikamızda fasilesiz olaraq, leysan yağışlar ve dolu yağır. Bu da kənd təsərrüfatının ve insanların əmlakına böyük ziyan vurur. Respublikamızda elə bir bölgə yoxdur ki, oru dolu yağmasına. Bu yaxınlarda issa Şəkiyə möhkəm dolu yağış. Bəlkə kənddə 250-dən çox ev ziyən görüb. Evlərin dam örtüyü desilip, təsərrüfatla çox böyük ziyan doğub.

Sovet dövründə buludlaşdırılan topalar var idi. Həmin topalar vəsitsilə buludlar dağıdır, leysan yağışın və dolunun qarşısı əsaslı surətdə alındı. Bax, indi bu metoddan istifadə olunmalıdır. Ən azindan ona görə ki, mövcud təhlükənin seksən fai zi aradan qaldırıla bilər.

NASAZ AVTOMOBILLƏR

Nazas avtomobilər ham qəza törədir, ham de atmosferə normadan artıq zərərlər qazlar atır. Ona görə de bu cür nəqliyyat vəsitələrinin sürűcüləri həmin avtomobilərlər vaxtında texniki baxışından keçirməli və mövcud nöqsanları aradan qaldırmalıdır. Yay mövşümü ilə eləqədən olaraq, kimləyindən asılı olmayaraq hamı mənzil başına avtomobile getmək istəyir. Bu da bir çox hədə qəzələrin yaranmasına contributibit.

Baş Dövlət Yol Polisi idarəsinin ictimaiyyətə eləqələr şöbəsinin baş inspektoru, polis kapitanı Təogrul Nəsirli deyir ki, texniki cəhətdən nazas avtomobilərlərə respublikanın avtomobil yollarında hərəkət etmək çox təhlükəlidir. Belə ki, texniki cəhətdən nazas olub bu nəqliyyat vəsitələri qaza şəraitindən, eləcə de atmosferə normadan artıq zərərlər qazlar tullayı. Sürűcülərdən xahiş edirik ki, bù cür nəqliyyat vasitəsindən ya az istifadə etsinər, ya da heç istifadə etməsinər. Çünkü hər bir sürücü və ser-nişin yarı yolda qalmaq istəmir və mənzil başına sağ-salamat qatmaq isteyir!

EMİL FAİQOĞLU

Ekspert: "Bu halda ciddi təhlükə yaranır"

Bildiyimiz kimi artıq bir neçə gündür ki, danız mövşümü basıhydrat.

Dənizə gəden ker kes təhlükəsilik zərərlərini bilmir? Əlbəttə, yox. İstirahətin faciye cəvrimləməsi üçün insanlar neyə diqqət etməlidir?

Mövşüm ilə bağlı təhlükəsizlik üzrə ekspert Elmar Nurəliyev Adalet.az-a danışb. Eksperlinin sözlərinə görə, dənizə gedərkən ilk olaraq hava şəraitini nəzəre alınmalıdır:

"Gün batanın sonra, yağışlı, xüsusun kükəlikli havada dənizə getmək doğru deyil. Yəni insan öz heyati üçün ciddi təhlükə yaradır."

Dənizdə istirahət edərkən alkogollu içkiler içmək, konservləşdirilmiş məhsul yemək qətiyyətin yolverilməzdir. Bu məhsullardan istifadə edən şəxslərin dənizə batması, isti havada zəhərləmə riski dəyərə yüksəkdir. Üzəməyi bacarmayanların dərəne getməyi doğru deyil.

Təvsiyyə olunur ki, vətəndaşlar daha çox icmatlı cimərlilərdən istifadə etsinər. Bu həm vətəndaşın bədəncəsi, həm orada xiləsildərlər dərəcədən çox olur. Bir de esas məsələlərdən biri dənizdə uşaqların davranışıdır.

Valideynlər bu məzuda olduqla mesuliyyəti olmalıdır. Uşaqlara uzaq məsafəyə üzüməye icazə verməsindən. Dənizdə uşaqların dənizə gələcək olmalıdır.

Əntiqə Kərimzadə

Paşa Yaqub: "Quranda deyilir ki, sellər, daşqınlar Allahın qəzəbidir, xəbərdarlığıdır"

Əziz oxucularımız, yəqin ki, siz də fərqiñesiniz ki, dünəyadəson 10 ilde təbii fəlakətlər pilətərən qarşıdır. Topaq sürüşmələri, zəlzelələr, çovqunlar, tufanlar, su basmaları, məsəyə yanğınlara, təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

- 71 - ham də planetin su tutumu faizi...

di. Maraqlıdır ki, bir qayda olaraq hər "saros dövründə" 71 astronomik hadisə baş verir ki, onlardan 28-i, Ay 43-ü isə Güneş tutulması olur. Neçə min illiklərdir ki, deyimləyən bu rəqəmlər təyərənlərin işçisini bəle saxlayan vulkan püşkümələri və digər hadisələr, xüsusən sellər, daşqınlar qarşısınınmaz dağınlarla, 100 minlərə insanın itkişini təsadüfdürmət!

Əsad CAHANGİR

AYB-nın Nətəvən zalində bir neçə müddət öncə Aqil Abbasin "Çay qarğında bitib, susuz qalan ağacların sağlamlığı" kitabının təqdimatı oldu. Aqil müsləhin 30 ildir yarınlanması "Ədalət" in təsisçisidir, uzun iller bu qəzətin Baş redaktoru olub, 6 nesri kitabının mülliətidir, "Söhrət" ve "Vətəne xidmət" ordenləri, "Qızıl kəlmə" və "Humay" ödülləridür, Əməkdar jurnalist, Millət vəkilidir, bir sözlə, adı-sənəti-dünya-ələmlər birlidir. V. Yusiflinin diliyə desək, "Bu, Aqil Abbasin!" və sadəcə adını çəkmeyin öz onun haqqında artıq çox şəx yeyir.

Ama Aqil müsləhimin yığıncağına gələnlər gerek "Natevan'a" sıyımbayı, foye və koridorlara daşla, kameralar yan-yanına düzüle, fotoaparatlardır şimşək kimi çaxa, parlamentdə deputat, Ədəbiyyat institutunda alim, mətbuatda qəzetçi, məğazalarda gül-çicək qalmayıyadı! O istəse, bütün burları bir qırpmadı. Mən hələ 20 il önce "Ədalət" qəzətində "Körpü" ədəbiyyat eləvəsinin redaktorluq eləyendə başqalarının düşüncə özürləndir. Aqil müsləhimin necə önəmsədiyinin, mövqə təhlükənin işə salıb, kiminə iradəsini zorlamadı, kiminə neysə təhrif eləmək needən nece üzəq olduğunu sahidi olmuşmam ve ona şayğım yaranıb - vücdən sahibi olduğunu görməməm. Bezen yazılarında duygularını cılıvlaşdırıb yətərinə jərgərlər işlətse də, A. Abbas, əslində, etnik təyazılılarından biridir. Nədən ki vüdnən etik anlayışdır ve onun olmadığı yerde ən nazik ibarələri işlətən də, bəhansə elitarlıq, küberlərin əslə və əslə göstəricisi ola bilmez! Əsl küberlər də, an böyük elitarlıq və vücdənlər olmaqdır, məzumla, kimsəsizə dayaq durmaqdır və A. Abbas hemisi xalqın sözünün deyin. Onun 70 illiyini səradan bir yığıncaq kimi keçirmesi özü də, mənəcə, hər cür vicedənsiz təmərəqə sessiz etirədi. Əlbəttə, təqdimatda yətərinə nüfuzlu şəxslər - alim, tenqidçi, deputat, şair-yazıcı, jurnalist vərdi, amma hissə olundur ki, çıxışlar, teriflər, bir sözlə, bütün bərətdət haq-hesabı əzel hazırlıq olmadan öz axarıyla yarınan və hər cür zəhəri effekt cabası, nümayiş tonu, debdəbə ahengindən uzaqdır - eynanı Aqil müsləhim özü kimi! Bu, sadəcə Millət Vəkili yox, millətin vəkili, saçılıqlı yurd hasreti, eləbə dərindən ağabədi bər aqsaqlınlı yığıncağına xatırladır, təqdimatı yanaşı yüzünün 70 yaşının tamam olduğunu gözənən alanda isə bu təzad dəha qabarğı göründür.

Əminən ki, yazıya Aqil müsləhimin sözü yox, özündən başlamağıma təcəübənləndir. Nədən ki, onun özündən danişanda sözündən, sözündən

Aqil Abbasin Odisseyası

danişanda isə özündən danışdığını bilirsınız. Filoloji dillə desək, A. Abbas realist yazıçı, "Çay qarğında bitib, susuz qalan ağacların sağlamlığı" povesti isə realizm üslubundadır - yazıçı neyi nece görübə, elə de yazır. Onun personajları heyati prototipləri olan, bəzəri yazının öz köklərə bağlı olduğunu Ağcəbadə və Ağdam camaatı, bəzəri isə müellif de Ağdam olmaqla B.Vahabzadə, Rəməş, Q.Ağəs və sair kimi bütün ölkənin tənqidçi gerçək şəxslərdən. Amma A. Abbasın realizmi sovet yazarlarının səsrezləri, 60-cıların psixoloji realizmi, yaxud italyanların neorealizmini deyil, hər nedir, bütün sosio, psiko və ne-su isə birlikdə dünən dördü yazıçıları arasında yalnız və yalnız onun özüne mexsusdur. Yeni bu eserin metodoloji və üslubi yonları mülliətin çıxılı fərdi daxili Gelişmə məntiqinin sonucu kimi meydana çıxıb ve yazılım prosesində yaranıb. A. Abbas realizminin öz yolu var, o, başqlarını yamsılaşdırıb yana, öz-özünü də tekrarlarım və ya qəzətində "Körpü" ədəbiyyat eləvəsinin redaktorluq eləyendə başqalarının düşüncə özürləndir. Aqil müsləhimin necə önəmsədiyinin, mövqə təhlükənin işə salıb, kiminə iradəsini zorlamadı, kiminə neysə təhrif eləmək needən nece üzəq olduğunu sahidi olmuşmam ve ona şayğım yaranıb - vücdən sahibi olduğunu görməməm. Bezen yazılarında duygularını cılıvlaşdırıb yətərinə jərgərlər işlətse də, A. Abbas, əslində, etnik təyazılılarından biridir. Nədən ki vüdnən etik anlayışdır ve onun olmadığı yerde ən nazik ibarələri işlətən də, bəhansə elitarlıq, küberlərin əslə və əslə göstəricisi ola bilmez! Əsl küberlər də, an böyük elitarlıq və vücdənlər olmaqdır, məzumla, kimsəsizə dayaq durmaqdır və A. Abbas hemisi xalqın sözünün deyin. Onun 70 illiyini səradan bir yığıncaq kimi keçirmesi özü də, mənəcə, hər cür vicedənsiz təmərəqə sessiz etirədi. Əlbəttə, təqdimatda yətərinə nüfuzlu şəxslər - alim, tenqidçi, deputat, şair-yazıcı, jurnalist vərdi, amma hissə olundur ki, çıxışlar, teriflər, bir sözlə, bütün bərətdət haq-hesabı əzel hazırlıq olmadan öz axarıyla yarınan və hər cür zəhəri effekt cabası, nümayiş tonu, debdəbə ahengindən uzaqdır - eynanı Aqil müsləhim özü kimi!

Bu, sadəcə Millət Vəkili yox, millətin vəkili, saçılıqlı yurd hasreti, eləbə dərindən ağabədi bər aqsaqlınlı yığıncağına xatırladır, təqdimatı yanaşı yüzünün 70 yaşının tamam olduğunu gözənən alanda isə bu təzad dəha qabarğı göründür.

Əminən ki, yazıya Aqil müsləhimin sözü yox, özündən başlamağıma təcəübənləndir. Nədən ki, onun özündən danişanda sözündən, sözündən

madan həm de bu amansızlığın içinde hezimiz lirizm, seiriyət görəmək və göstərmək, bù iki bir-birindən en uzaq qutbın ortaq mərcəcini tapmaq, eksikləri bir nöqtəyə getirmək və sinirləri gərilmə oxucunu bù qutbın toqquşmasına dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

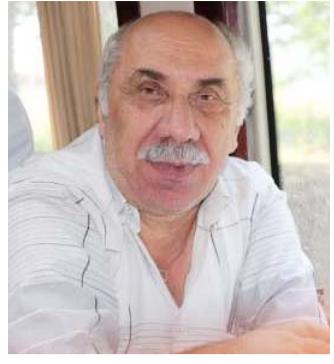
layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qədər kövrəltmek! A. Abbas realizminin birinci və ya qəzətində bəzəliyən yox, dənənən partlaysa aniden xaya-

layaraq gözəri yaşasınca qəd

Ebulfet MƏDƏTOĞLU

QUŞ DİMDİYİNƏ BƏNZƏYƏN ƏLİN...

Bu yazınızı dörd il bundan önce yazmışdım. Sosial şəbəkədə Kəramətin paylaştığı bir şerini, yeni "Nə elində oyuncaq"-ı oxuyunda xatırladım. Arxivimə el uzatdım... Ve onu oxuculara təqdim etmək istiyimden vaz keçə bilmədim!

Öncədən deyim ki, barəsində yazmaq istədiyin kitab və onun müəllifi mənim eyni dövrün vəyəni mühitin adımdır. Yeni ədəbiyyatın deyilən məkana, sözü ormanını çox kicik, barmaq hesabı ay, gün fırqları galımsıktı. Və gəldiyimiz o gündən üzü barı istəyimiz, bir niyyətim olub: bacarığımı, içimizdə olanı sözə verək, sözə səyənək, sözün qayğısına cəkib keşiyindən qazanıb. Bunu nə qədər nail olub-olmadığımızı təbiki, daha çox söz xidaları və bir de bizzən sonrakı zaman deyəcəkdir. Ona görəbəzən sonrakı zamanı xüsusi vürjulayıram ki, bu gün Azərbaycan söz məkanının qüsurlu tarfi var; ister ədəbiyyatınasın tenqidləri, ister oxucular mülliəflərin, onların yazıtları əsərlərin "xətrinə" dayırılar. Ədəbi tenqidin çox ədəbi tərifətşünlük verir. Bu da adamların bir-birinə olan xoş münasibətinin, üzbüzbəz gələndən təmamlaşdırmaq mərəminin göstərisidir. Ona görə de en real qiyəti həmin qəleçəkənən verəcək. Və onda kimsənin incəmisi, küsməsi artıq heç bir rol oynamayaçaq.

Bəli, Kəramətləbirə başladığımız ədəbiyət yoluñun sağına, soluna, önungə, arxasına çox dikkətgetirmişəm, bu da sabəbəsi olmayıb. Təbii ki, sabəbə Kəramətin sözü, qələmələbdə. Görüşəm ki, Kəramət hansı ovqatda, hansı maddi durumda olmasından asılımayaq, sözə qarsı diqqətini, həssaslığını, sevgisini bər iynə ucuboya da olsa azaltımya. Eksine, yaxşılığı, oxuduğu, qarşılıqlı hər təzə sözə, hər təzə fikre qarşı ürəyi atlın. O sözün mülliəflinin kim olmasından asılımayaq, Kəramət hər doğulan yeni söz üçün sevinibdi. Ona görə de onun ruhuda, düşüncələri de, əle sevgisi de ter qalibid. Həmin o ter sevgidən doğulan və indi menim yazımasının üzərində olan "Xatire muzeyi (Adam)" kitabını hərdən 10-15 dündür ki, gəzden keçirirəm. Özüde tam səmimi etiraf edim ki, bu kitabı hələ oxuyub başa çıxmışam. Elə imkəndürkəcək kitabı açırmışam. Həmin səhifədə şəri oxuyub yenidəngatlayıram. Və görünür ki, Kəramət menim düşündürkəm, menim duyduglarımlı, mənimiyyəntərəm özünüñ şəri-nən əvvərilib. Və yəzib ki:

*Canım, "dərə dəz" demirəm,
Döyündən yuxarı durmusan.
Na azadı sözə çıxmır,
Sözündən yuxarı durmusan.*

*Daşı da görən-duyan var,
Hər ağızda bir dua var.
Hər izin ekiz tayi var,
İzindən yuxarı durmusan.*

*Qarğıyaq Tanrım səni,
Söküm, yene qurun səni.*

*Axi, kime verim səni,
Özündən yuxarı durmusan.*

Şərin altıdayızılma tarixi göstərib - 1980-ci il. Ele həmin o tarihi özü de mənim üçünber işardər - danızdan gərənmiş işara kimi. Deməli, dostum Kəramətin saxlançıqyməti yatrımlarla zəngindir. Bax, bu şer kimi. O şərin qatlarında her kesinəndən, sözdən, varlıqdan yüksəkdə dayanmasının tekə tərennümü yox, həm dətgədimati ifade olunubdu. Ona görə de Kəramət öz qəhrəmanının ki kimse yə verəbilir. Axi həmin qəhrəman özü-özdündənyuxarıdır.

Kitabın daha birşəhifəsini açıram. Sərbəst veznə yazılmış bu şer hər dəsə səylənen bir xatirənigözəñ önungəndən canlıdır. Çünki bu şeiri qəhrəmanıñ keçmişdə qalan bir adamdır. Keçmişdə qalanların hamısı olmasa da, müeyyən bir hissəsi bizim üçün xatirəyəverilir. Bax, ele bu adam kimi:

- Alo, alo

Cavab versəne

- Menem e, menem,

40 ilin otayından

Keçmişdən galənədam.

- Sən Ke-ra-met-san, KƏRAMƏT

Səsinin nefəsindən tənərəm səni.

Susmağändən belə...

Ömrümün elçindənəñ oturub

səni gözləyirəm.

Harda qalmışdır, ya zalim

- Geldim, canım-gözüm, gəldim!

İlk baxışdan bəşirərdə fərqli nə olduğunu bəlkə de başşaları görməye bilər.

Amma men bu şeiriñki dəfə oxudum. Və gəzünəñ önungəne getirdim ki, Kəramət söz cügrü ile gəldiyi 40 ilin çox ustalıqla, özünüñ etibarlı, sədəqətli oxucusuna mesaj edib. Seyrek gürünməsini qeybə çəkilmək yox, xatirlan-

maq üçün seçib. Və bu seçimde de haqılıblu. Axi o, ilk sözüyle, nəfəsiyle 40 il əvvəlki Kəramət olduğunu dərhaloxucusunun yadına salıb, onu gözleyənləri sevindirib. Ona görə de hamən osevinci "galdım, canım-gözüm, galdım!" deməlik şərafənlərdir, bülüşüb, özününkülesişdirib.

Oxucuları bulun payızında, yəni hardasa bir ay olar ki, təqdim edilən "Xatire muzeyi (Adam)" kitabı qəribə bir sərliyə ilə təqdim olundu. Bax, bu sərliyə ilə bir gerçəklilikdir. Hər keş bilir ki, qurumus ağıcları sulamazlar. Bu gerçəyi poetik müstəviye getirmək, qairin baxışbucağı altına salmaq istedad və qabiliyət tələb edir. Allah da bu istedadı vəqəbiliyyət Kəramət verib. Ona görə de hamən qurumus ağacın canından yanğıñ, onun rışəndiksi qairin qormək doğrudan da çox maraqlı bir tapıntıdır. Şair qardaşının qəhrəmanının diliyə söylədiyi bu məqamı sən diz dinqətinizə çatdırıram.

*Açıldı sabah,
əlimdə balta
yeridi quruyañagaca sari.
Elə yeriñdirki,
axşama çatardion addim yolu.
Gözündən yaş,
baltdan qandamılayırdı -
balta qanaglayırdı.*

He, zənnimcə, burda şərhə yer qalırm. Sadəcə duymaq, həmin ağacın tələyini öz tələyinə transfer etmək və ağaçlaşdırmaq üçün ağıbetini düşünmək yetər. Bax, onda köməyələq Kəramətin "Quş dimdiyi" şerini gelecekdi. Özü de qəfi, gözənləməyən birməqamda:

*Əllerin oldelil, quş dimdiyi
Çör-cöpədəmişam, yuva qurmuşam.
Atılan gülləni daşı "basdırıb"
dönmüşəm yannaarad-uşağın.*

Düşüñürəm ki, şerini bu kiçik parçası artıq oxucuda şairin təqdim etdiyi fikrini yanışdır, durumun "öñün" deyəcək. Çünkü şair əllerini quş dimdiyi bənzətmək təkcə poetik fikri ifadeetməli olsun. O ham da quş dimdiyi olan allarıyla cildiñən quşçığalarla dañışdırıñ, dan qazandırıñ, dan toplaşdırıñ və bunun üçün de tarana getdiyiñi söyləməkden belə çəkinmək. Bax, bu artıq məna poētik tablodur.

Başqa birşərində Kəramət vurğunlayır ki, onun heç hərda yoxdu. Amma bu "yeriolmamaq" şer sözdür. Ona hamı inanmaya biler. Men isə inanıram. Çünki Kəramətbir şair olaraq öz sevgisini o qəder pak, həm də müqəddəs bir formada, biçimde görür ki... hemin gəruñən sevgisinin təbii ki, cılız məkanda, dar müstəvəde, lapele bu Yer üzündə yerinin olmaması orijinal bir gerçəklilik kimi qəbul edilməlidir. Neca ki, mən bunu belə de qəbul edirəm. Kəramət yazar ki:

*Şəmin Men yerinvar, mənim Men yerin,
Özümün özündəndən yerim yox.
Qulaqlarkarda, laidi hər təref,
Qadası, mənim dedimən yerim yox.*

*Yüz seni Bircəye, Bire deydişim
Ömrü girov qoyub sərə deydişim.
Yerimi göyərəndən Yere deydişim,
Daha Yerdən yerənən yerim yox.*

Bəli, men Kəramətinbir neça şeiri barəsində yeni kitabını əlimdə əsas tətaraf oxucu fikirlərinə bəsləndəm. Amma elə biliram ki, bu hələ başlangıçdı. Çünkü Kəramətbətindən müxtəlif illərin şerilərini toplamaqla oxucunu zaman körpüsündənşəgal-səla keçir. Bir körpü illəri bir-birinə bağlaşıda, amma hərən adamdañanşa-gəla, elə körpüün öz üstündəcə oturub, düşüñmeyeceq məcbur edir. Çünki kitabın adı "Xatire muzeyi (Adam)" olduğunu ordan, yəni o müzeydən bir səs gelir:

*O ev dəha ev deyildi,
Xatire muzeysi.
Muze bələdçi- Kişi
Yaşanan ömrün səsiydi.
Səsinin unudub getmişdi Qadın.
Bir də ki, kölgəsinin
unutmuşdu, zalımcasına.
Kölgəparam-parça
Qadın səsiyaişyalın, payı-piyada,
- Menim yerimda
başqa qadınla yatma,
E-Sİ-DİR-SƏN-Mİ?
(Bu səsi eşitməmek olar, zaliman qızı).*

İndi siz de eşidin "Xatire muzeyi (Adam)"dan dünyənin qapısını döyen səsini. Görün eşitməyə biliçəksiniz!

Fazıl SƏNƏN

KİÇİK HEKAYƏLƏR USTASI

Ələsgər Əlioğlunun anadan olmasının 70 illiyinə

yaxşı eynek alıb getirməsini xahiş edir.

Xocalı faciəsindən sonra qisası aşib-dəşan Bəhram anasının etirazına baxmayaraq könüllüllər batalyonuna yaxınlıq. Cəbhəyə gediydi ilk gündən döşüç yoldaşları arasında mahir atıcı kimi tanınan Bəhram, hətta bər dəfə erməni quldurlarını Qaraçaba getirən vertolyotu da serast atşəs mövh edir. Döyüñ zəmənindən mərmişinin yanında partlaması neticesində görə qabiliyətini itirən Bəhramın həkimlərde kömək göstərə bilmiş. Ömründən mehrən olduğunu bilməyən Bəhram Cavidin getirdiyi İstanbul eynəyini xələfəyərək "Derin xəyalların aşğında eyneyi gözünə təxaciq etmək" və qəbul etmək istədi. Axi qisasının təqdimatı qədəm gəldiyini xəyallına təqdim etmişdi.

Ömrün 70-ci ilini yaşayan Ə. Əlioğlu cağıdaş ədəbiyyatı uşaqları "Xatire muzeyi (Adam)" kitabı qəribə bir sərliyə ilə təqdim edir. Axi qisasının təqdimatı qədəm gəldiyini xəyallına təxaciq etmək istədi. Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

olduğunu biləndə içində bir axşayınilə emalı gelir.

Dostlarının onu "tanımadılarını" gören Mirzə kişi özünü daha etraflı təqdim edir:

"Aşot, biz, özümüz ağırlıqda çöraq kəsmiş. Baş bunları hara qoysun?... Dənən-sraja gün oğlun Vazgenin toyundə səniniq qoşa oy-

rinin köhə dostları Aşot və Kamo-

old

